ნათელა სვანიძე

მონოდრამა

„გულიდან სისხლის წვეთები“

ტერენტი გრანელის პოეტურ ტექსტებზე.

2000

ეძღვნება მაია თომაძის ნათელ ხსოვნას
და მის ბოლო დღეებს!

„გულიდან სისხლის წვეთები“

ტერენტი გრანელის პოეტურ ტექსტებზე

მონოდრამა

წინ უფსკრულია და შავი ნისლი მახვევია ირგვლივ.
მე ქვეყნის გაჩენიდან ნელა მოვდიოდი სინათლისკენ, რომ მეხილა მზე.
ალბათ მიზიდავდა შორეული და უხილავი. მოვედი ადრე.
და ახლა ისევ ვუახლოვდები სიბნელეს, როგორც ზღვას, სადაც სამუდამოდ
ჩაიძირება ჩემი სხეული.
ყოველ ღამეს მოაქვს ფიქრი ტკივეილზე და სიშორეზე და მეშინია..
მე ვდგევარ მარადისობი გარინდებულ საზღვართან ვით მგლოვიარე სერაფიმი...
და ველი ქრისტეს ლანდს, რომელიც მიხსნის განსაცდელისგან.
და მჯერა სიცოცხლე სხეულის გარეშე. მე მინდა გაფრენა
მე მინდა ყველგან ვიყო, როგორც ღმერთი.
არა სიცოცხლე, არა სიკვდილი, არამედ რაღაც სხვა.
წვიმის წვეთები ეცემიან მინას და სიშორეზე ტირის როიალი.
მე ახლა მაგონდება ჩემი ცხოვრების ქარიშხლიანი დღეები და
სინანულის ჟრუანტელი მივლის.

აქ ხდება მაგნიტური ფირის ჩართვა ჯუზეპე ვერდის ოპერა „დონ კარლოსიდან“ ელისაბეტას არიის ფრაგმენტით მაია თომაძის შესრულებით, რომელიც როიალის ღია სიმებზე პატარა თეფშის (Piatto piccolo) დაგდებით წყდება.

* * *

მოდის ზამთარი, თოვლი და ყინვა, თოვლის და ყინვის ცისფერი წვეთი.
სნეული სახე – სიკვდილის წინ ვარ, სიკვდილის წინ ვარ, მე როგორც გედი.
ვინ გაექცევა საკუთარ იღბალს, ჩემი მორჩენა არის გვიანი!
შენ აივანო! და თქვენ კედლებო! ხომ მოისმინეთ ცრემლის შრიალი.
წამი აღმაფრენის და ფიქრი ნაჩვევი, ღმერთო! გამაფრინე და ქრისტე მაჩვენე.
ნეტავ ზღვის ძახილზე გრიგალს გავეტაცე. ღმერთო! გამაღვიძე მე სხვა პლანეტაზე.
გლოვის ზარებით გამაქანებს თეთრი კარეტა და ჩემი სული სამოთხეში მივა გოდებით.
ზამთრის ვარდები დაიმსხვრევა ბაღის კარებთან.
გლოვის ზარებით გამაქანებს თეთრი კარეტა.

* * *

ვგრძნობ ქვეყანას, ვგრძნობ დაღალულ თვალებს;
ველოდები მე დაღუპვას მალე, ველი უცებ გამოსროლილ ტყვიას.
ვგრძნობ მსოფლიოს და უსაზღვროს ვეტრფი, შენ გაიგებ ჩემ ამნაირ ტირილს.
მე მაფიქრებს საქართველოს ბედი. მე განვიცდი ჩემ სამშობლოს ტკივილს.

* * *

ღამეა, ცრიან წვიმის წვეთები. ღმერთო, შველას გთხოვ და გევედრები,
ცა ძვირფასია, თვალი თუ მოვკარ, სიცოცხლე მინდა, ღმერთო ნუ მომკლავ.

Epiloge

ვეძებ ვიღაცას და უფრო წმინდას, არ ვფიქრობ ვინმე რომ დამეწიოს.
უარყოფ სიკვდილს, ხელახლა მინდა ისევ სიცოცხლის გზები ვეძიო!

აქ ჩაერთვება მაგნიტური ფირი რიტმული და მხიარული პოპ ან როკ მუსიკით. გარკვეული დროის შემდეგ ჩაერთვება მესამე ფირი ბარიტონის მიერ წაკითხული შემდეგი ტექსტით:

ის კვდება, მაგრამ რჩება გენია...
ბევრი დღე გაქრამ, წინ რამდენია?

Uno esecutore:

Voce

I Pianoforte - senza pocerti

II Pianoforte - corde

Cassa a pedale

Piatto piccolo

3 Bande magnetique:

1. ელისაბეტას არიის ფრაგმენტი ვერდის ოპერა „დონ კარლოსიდან“

(*)2. როკ ან პოპ მუსიკის მხიარული და რიტმული მუსიკა

3. ბარიტონის მიერ წაკითხული ლექსის ფრაგმენტი.

Voce sprechstimme: 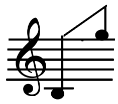 რიტმულად, მელოდიურად და დინამიურად ნოტირებული მეტყველება.

(*)რეჟისორ კუსტურიცას ფილმიდან „არიზონას სიზმარი“
- (მთავარი სიმღერა) მუსიკა ბორან ბროკოვიჩის.
(შეიძლება სხვა მუსიკაც!)

„გულიდან სისხლის წვეთები“

მონოდრამა

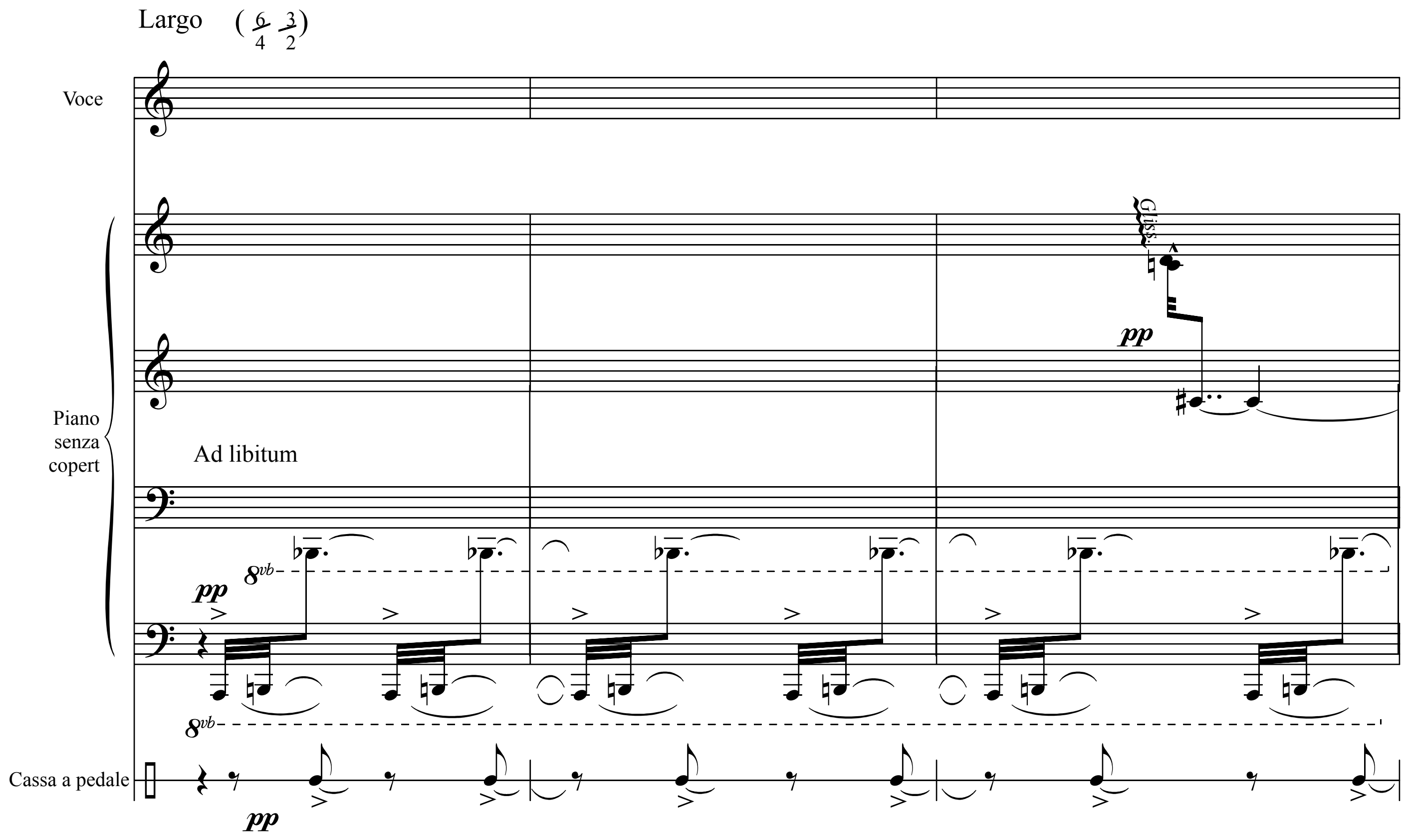

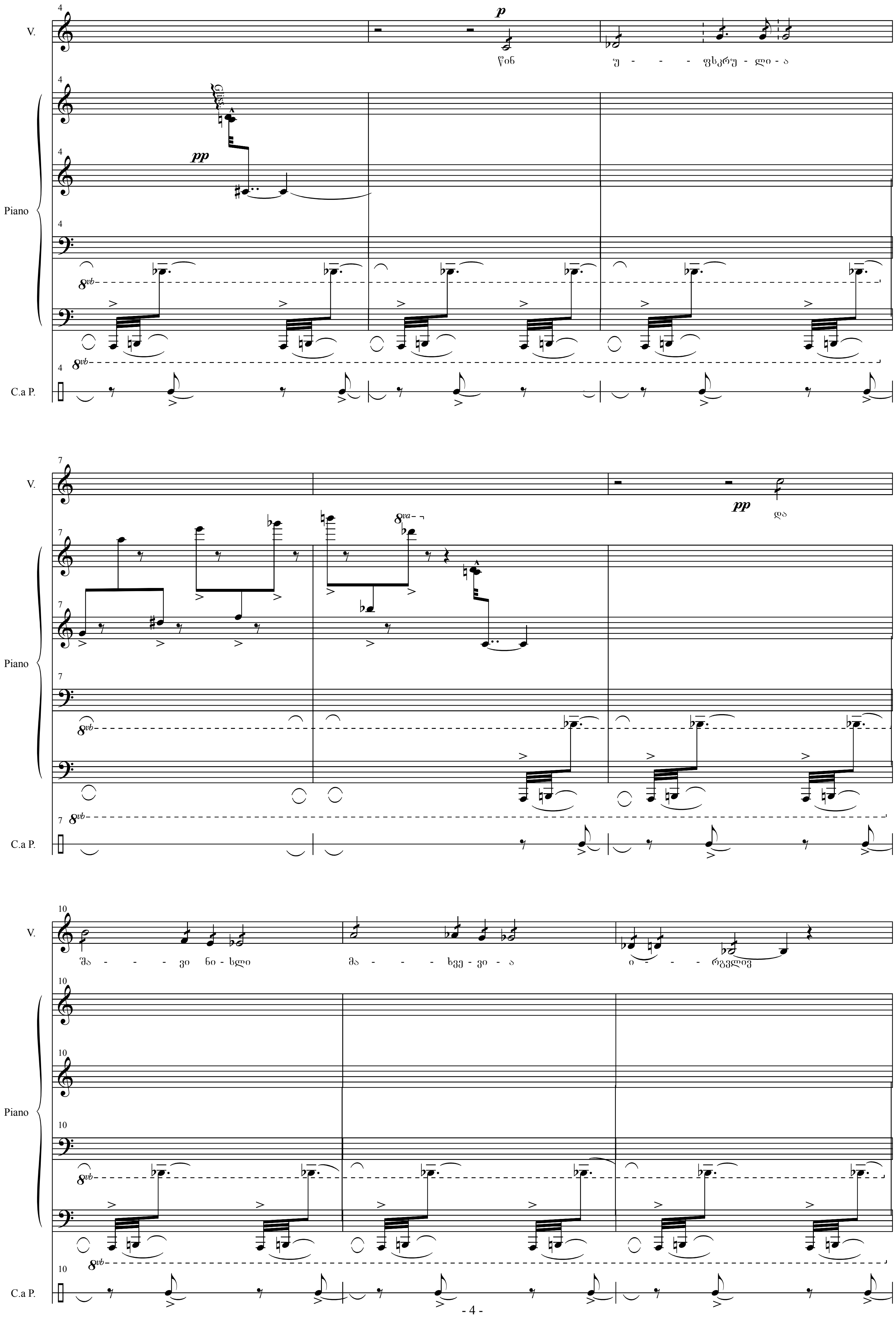
V.
Piano
C.a P.
p
Gliss.
pp
წინ
უ - - - ფსკრუ - ლი - ა
და
შა - - - ვი ნი - ხლი
მა - - - ხვე - ვი - ა
ი - - - რგვლივ

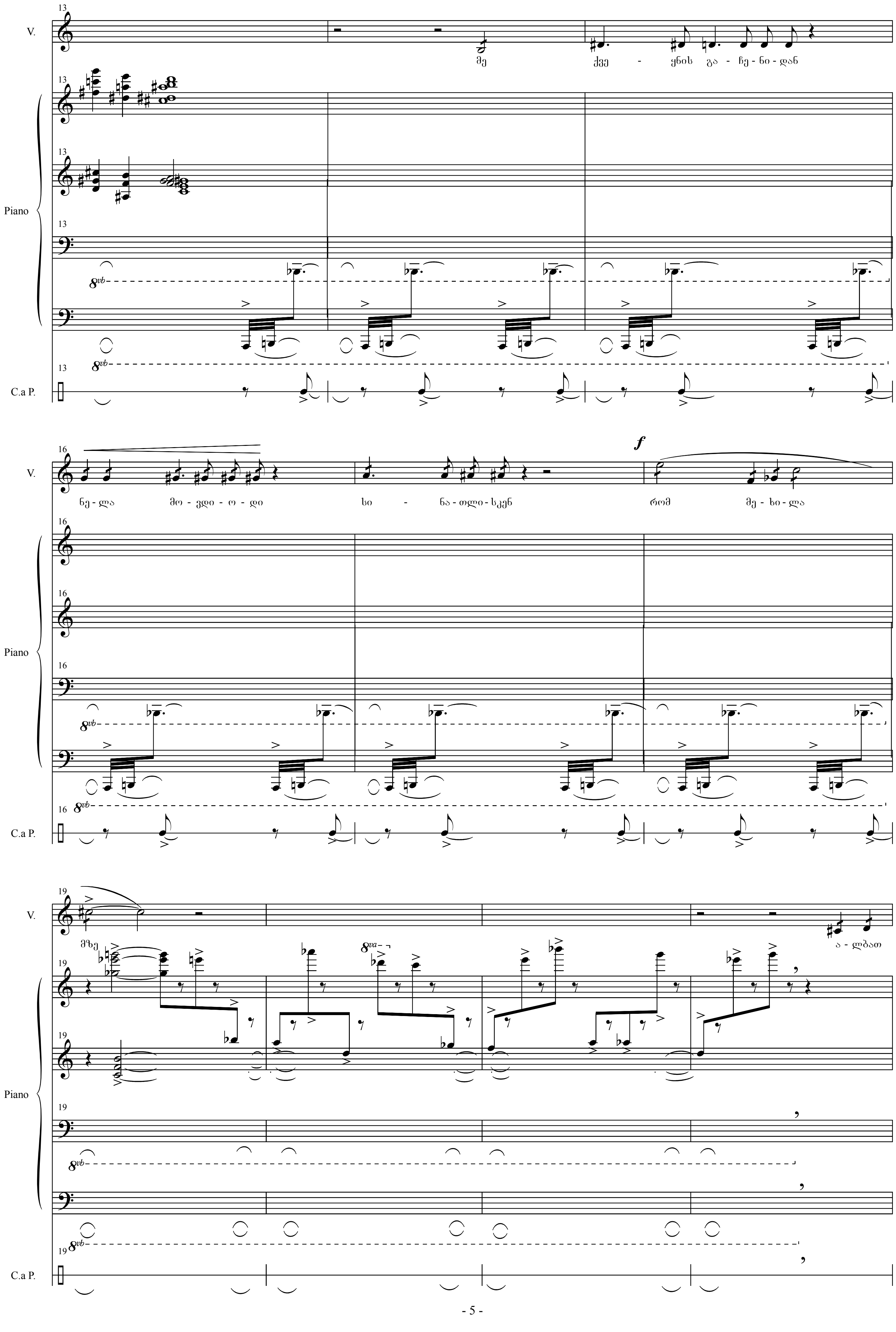
V.
Piano
C.a P.
მე
ქვე - ყნის გა - ჩე - ნი - დან
ნე - ლა მო - ვდი - ო - დი
სი - ნა - თლი - სკენ
f
რომ მე - ხი - ლა
მზე
ა - ლბათ
8va
8vb

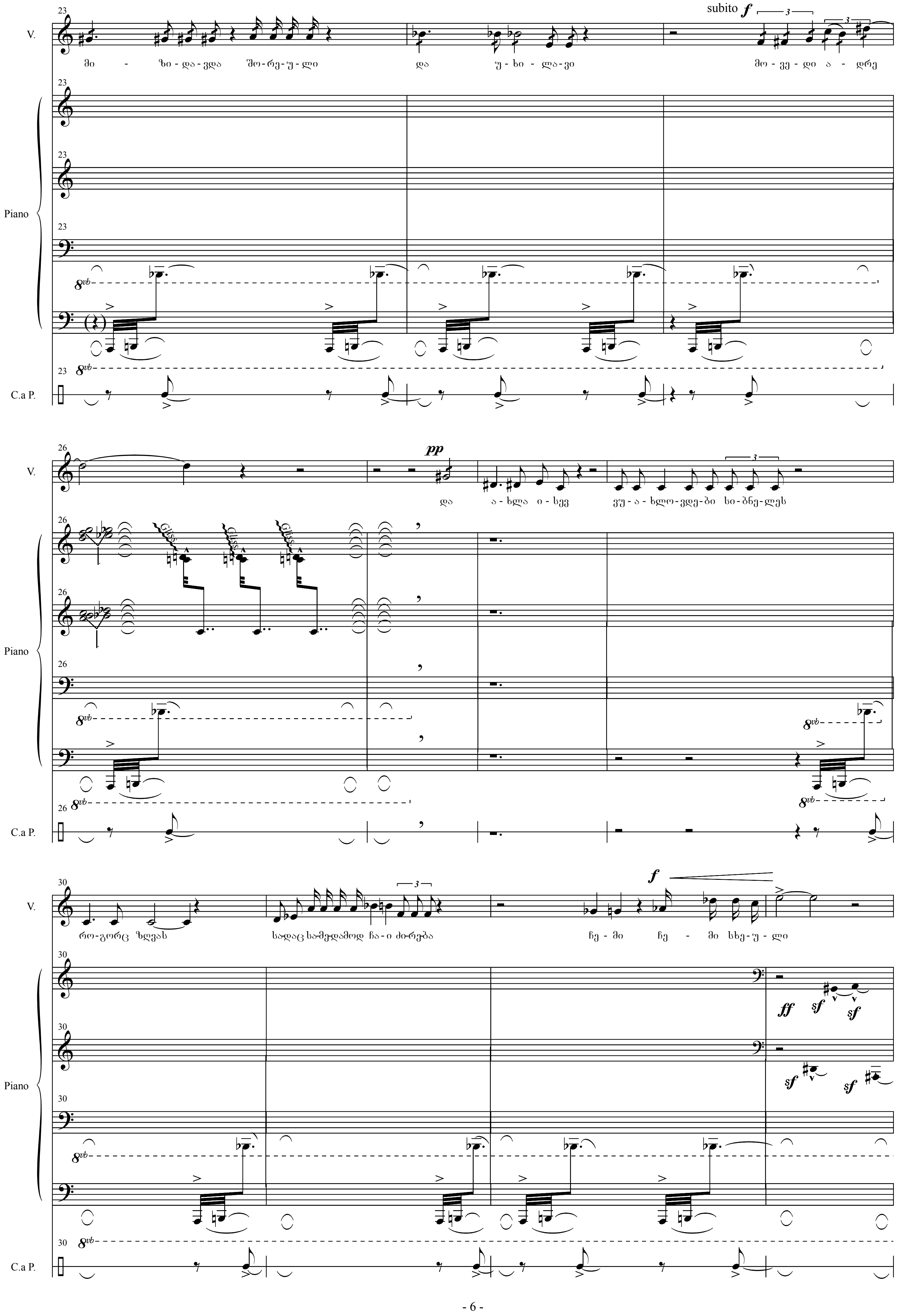
V.
Piano
C.a P.
subito f
მი - ზი - და - ვდა შო-რე-უ-ლი
და უ - ხი - ლა - ვი
მო - ვე - დი ა - დრე
pp
და ა - ხლა ი - სევ
ვუ - ა - ხლო - ვდე - ბი სი - ბნე - ლეს
Gliss.
რო-გორც ზღვას
სადაც სამუდამოდ ჩა - ი ძი-რება
ჩე - მი ჩე - მი სხე - უ - ლი
f
ff
sf
8vb

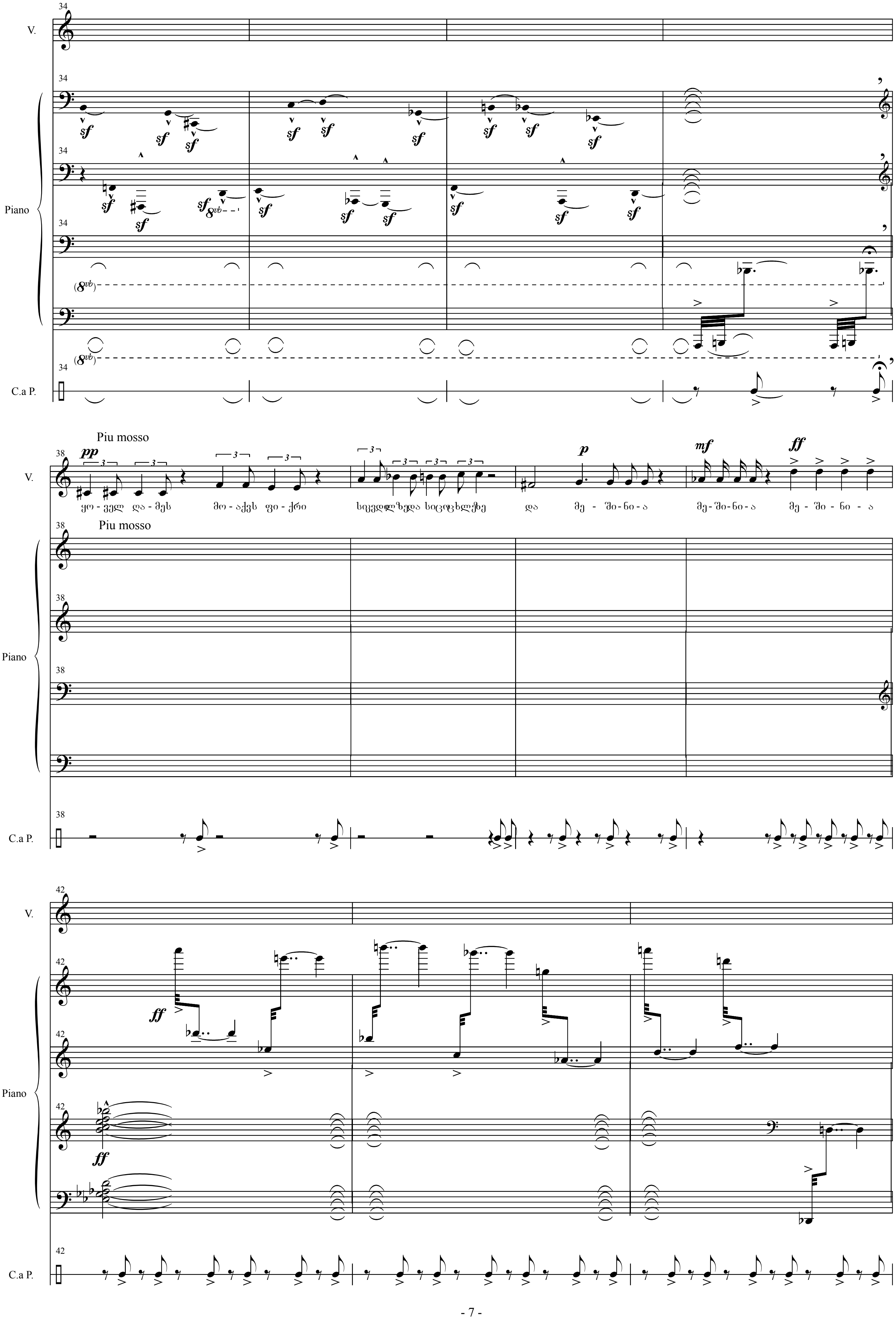

V.
Piano
C.a P.
Piu mosso
pp
ყო - ველ და - მეს
მო - აქვს ფი - ქრი
სიკვდილზედა სიცოცხლეზე
p
და მე - ში - ნი - ა
mf
მე - ში - ნი - ა
ff
მე - ში - ნი - ა

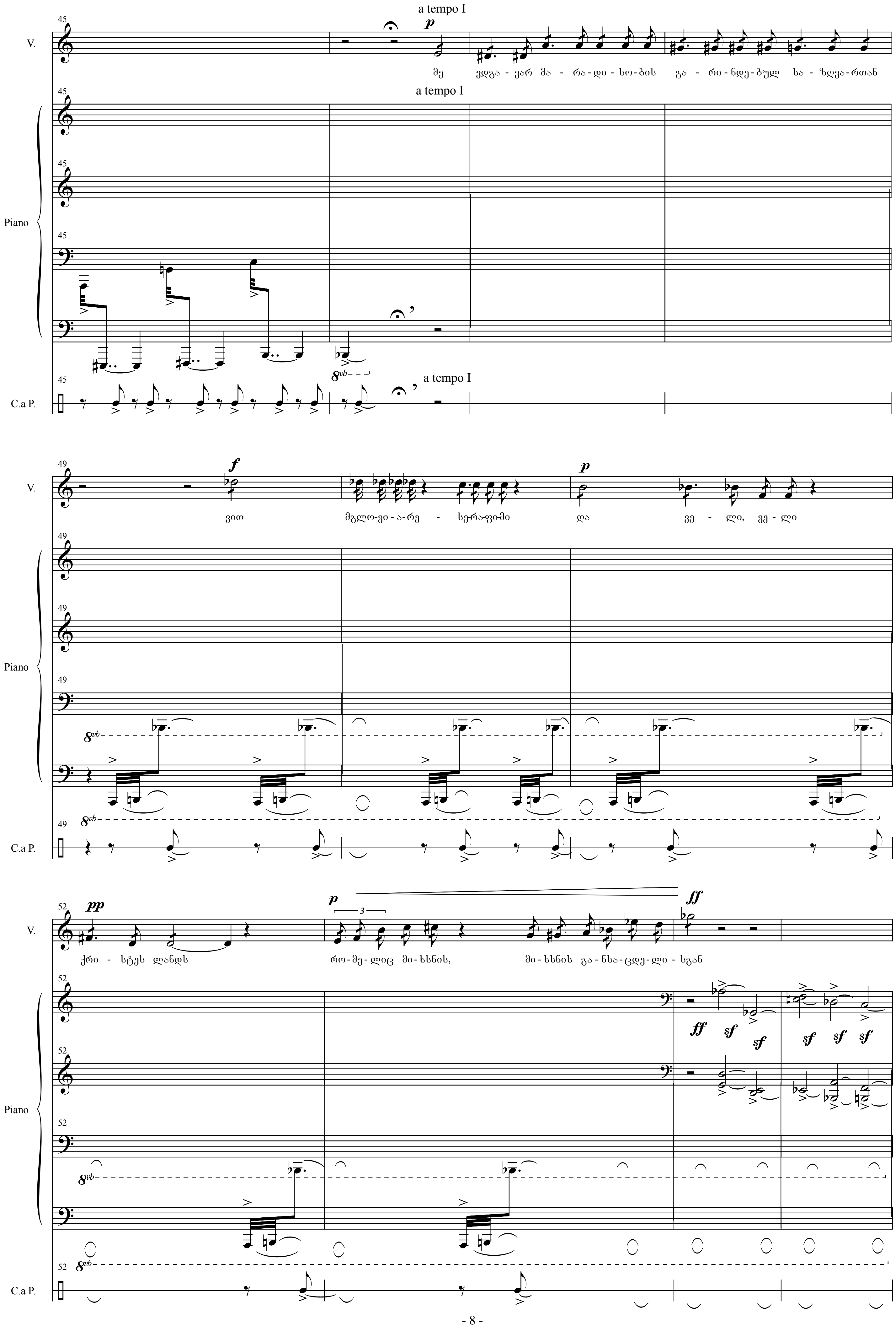
a tempo I
V.
მე ვლგა - ვარ მა - რა - დი - სო - ბის გა - რი - ნდე - ბულ სა - ზღვა - რთან
a tempo I
Piano
C.a P.
a tempo I
ვით მგლო-ვი - ა-რე - სერაფიმი და ვე - ლი, ვე - ლი
ქრი - სტეს ლანდს რო - მე - ლიც მი - ხსნის, მი - ხსნის გა - ნსა - ცდე - ლი - სგან

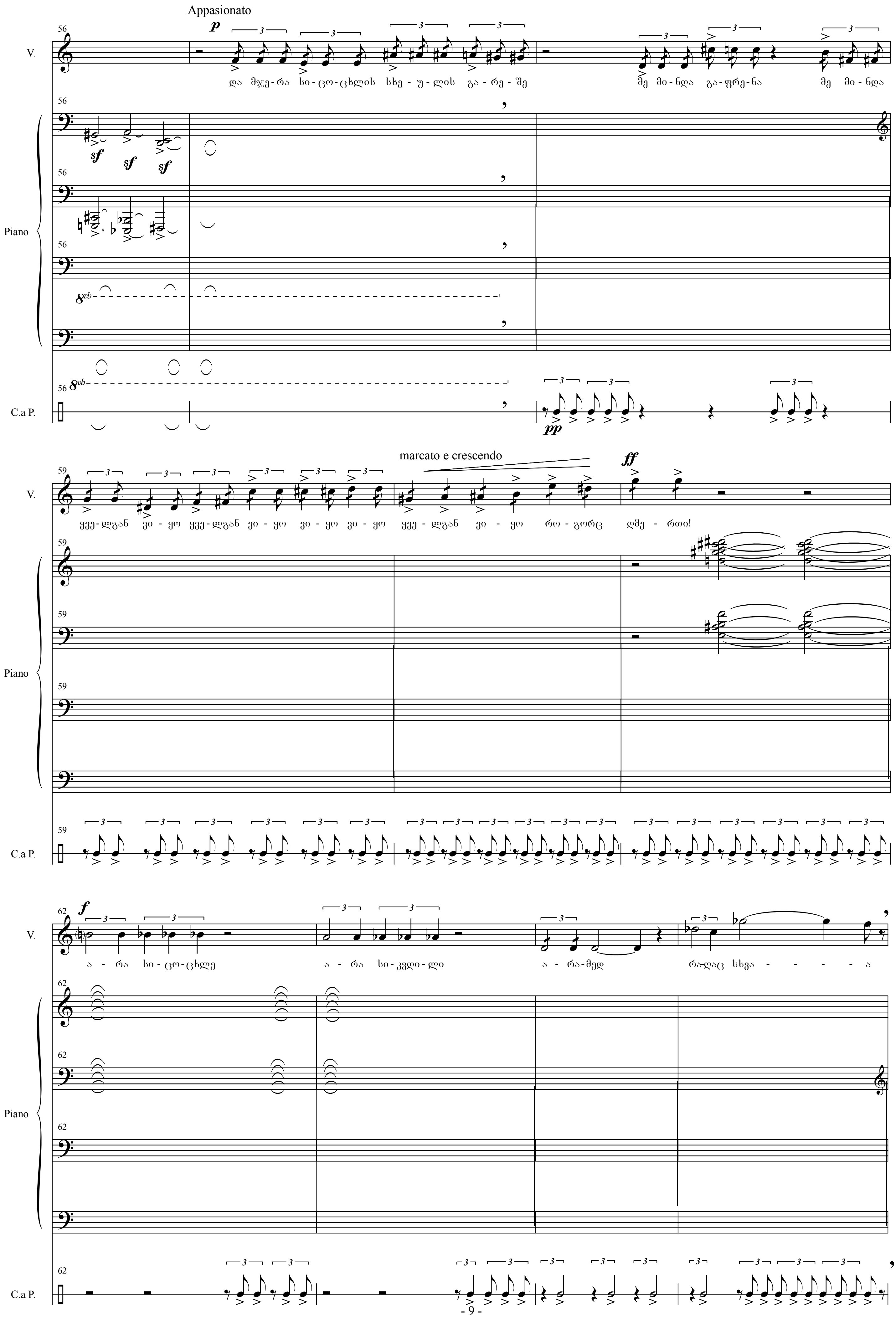
Appasionato
V.
Piano
C.a P.
და მჯე-რა სი-ცო-ცხლის სხე-უ-ლის გა-რე-შე
მე მი-ნდა გა-ფრე-ნა მე მი-ნდა
ყვე-ლგან ვი-ყო ყვე-ლგან ვი-ყო ვი-ყო ვი-ყო ყვე-ლგან ვი-ყო რო-გორც ღმე-რთი!
marcato e crescendo
ა-რა სი-ცო-ცხლე ა-რა სი-კვდი-ლი ა-რა-მედ რა-ღაც სხვა - - - - ა

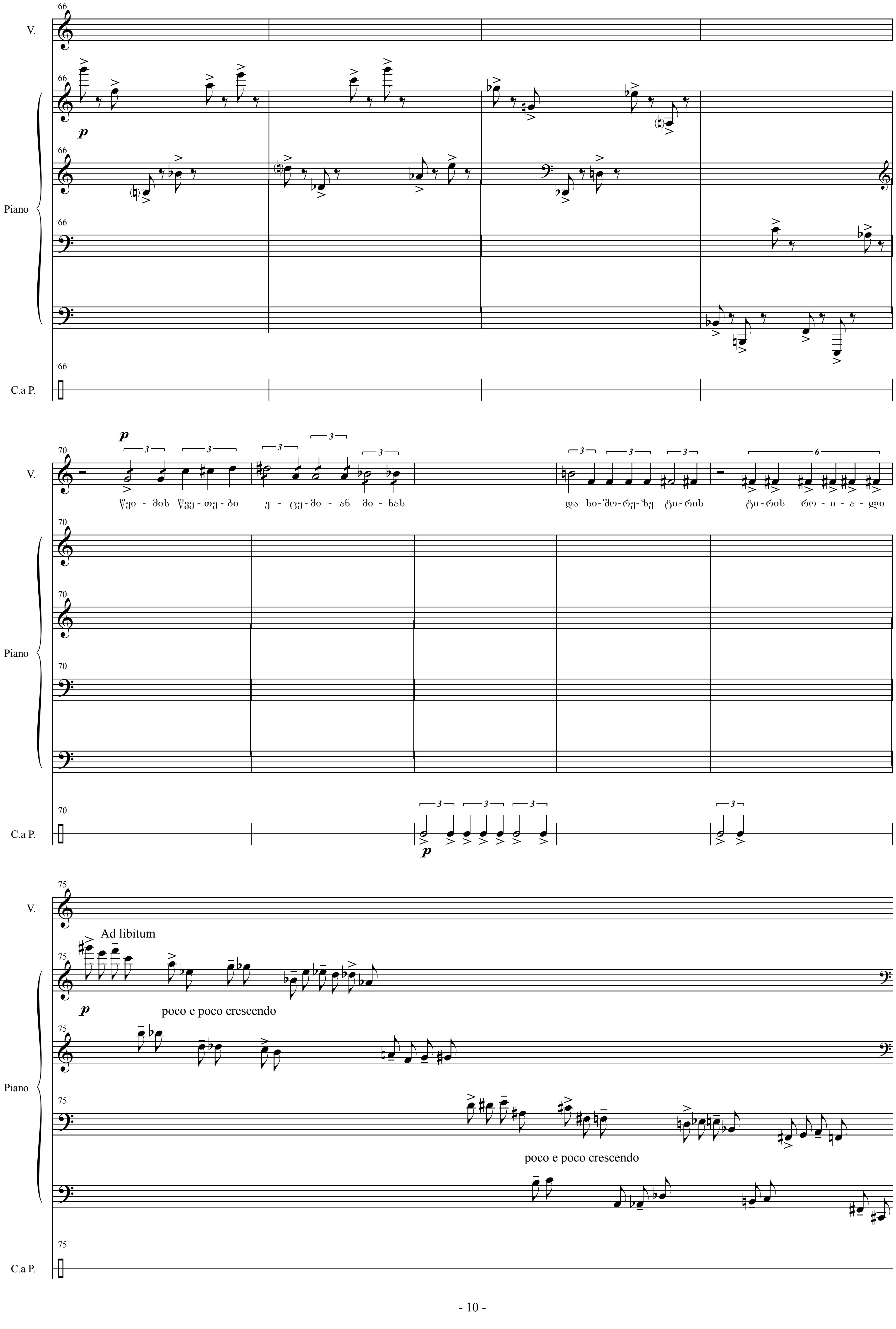
V.
Piano
C.a P.
წვი - მის წვე - თე - ბი ე - ცე - მი - ან მი - ნას
და სი-შო-რე-ზე ტი-რის ტი-რის რო - ი - ა - ლი
Ad libitum
poco e poco crescendo
poco e poco crescendo

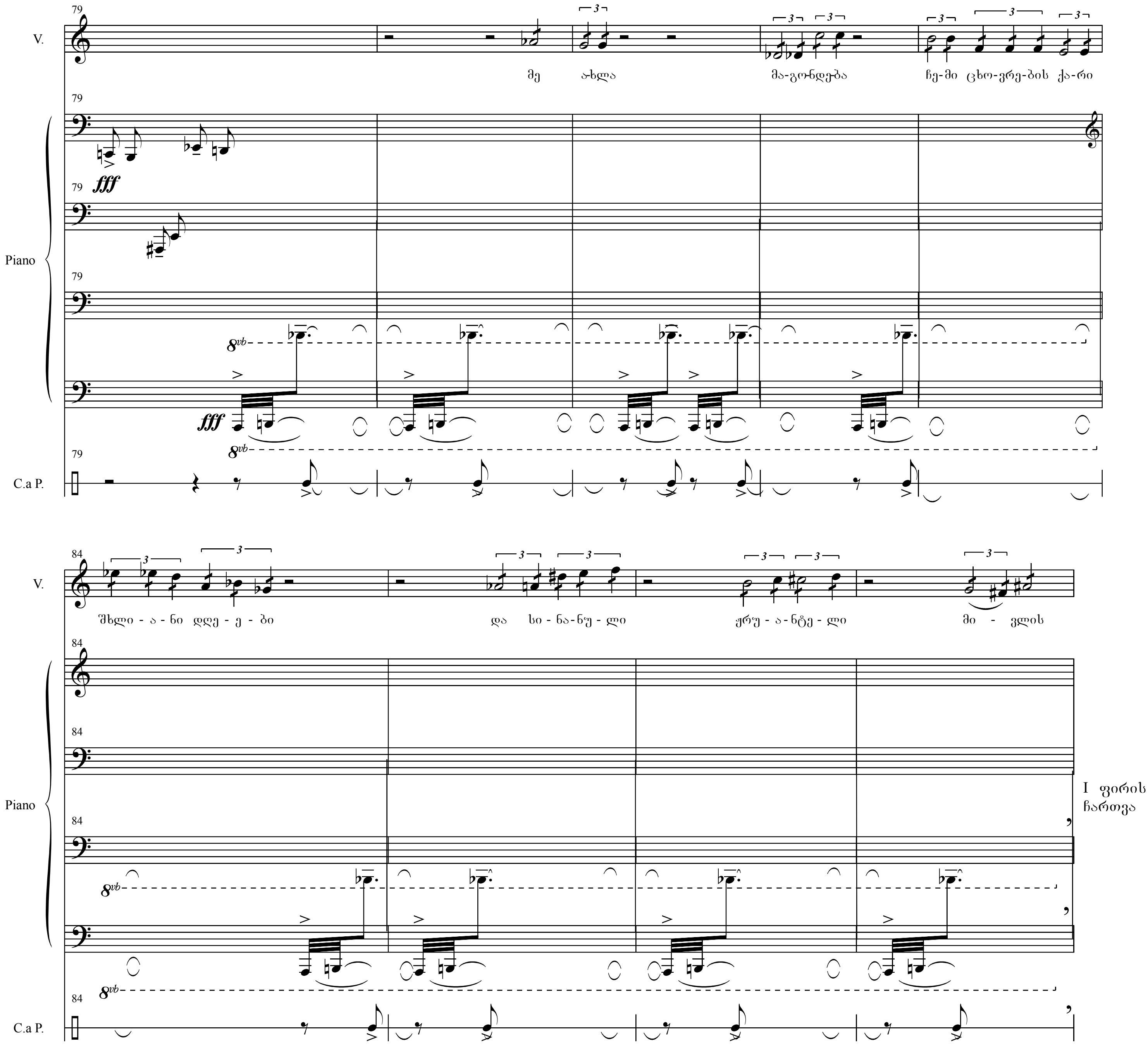

კოლაჟი – ჯ. ვერდის ოპერა „დონ კარლოსი“. V აქტი. ელიზაბეტას ბოლო არიის ფრაგმენტი მაია თომაძის შესრულებით.

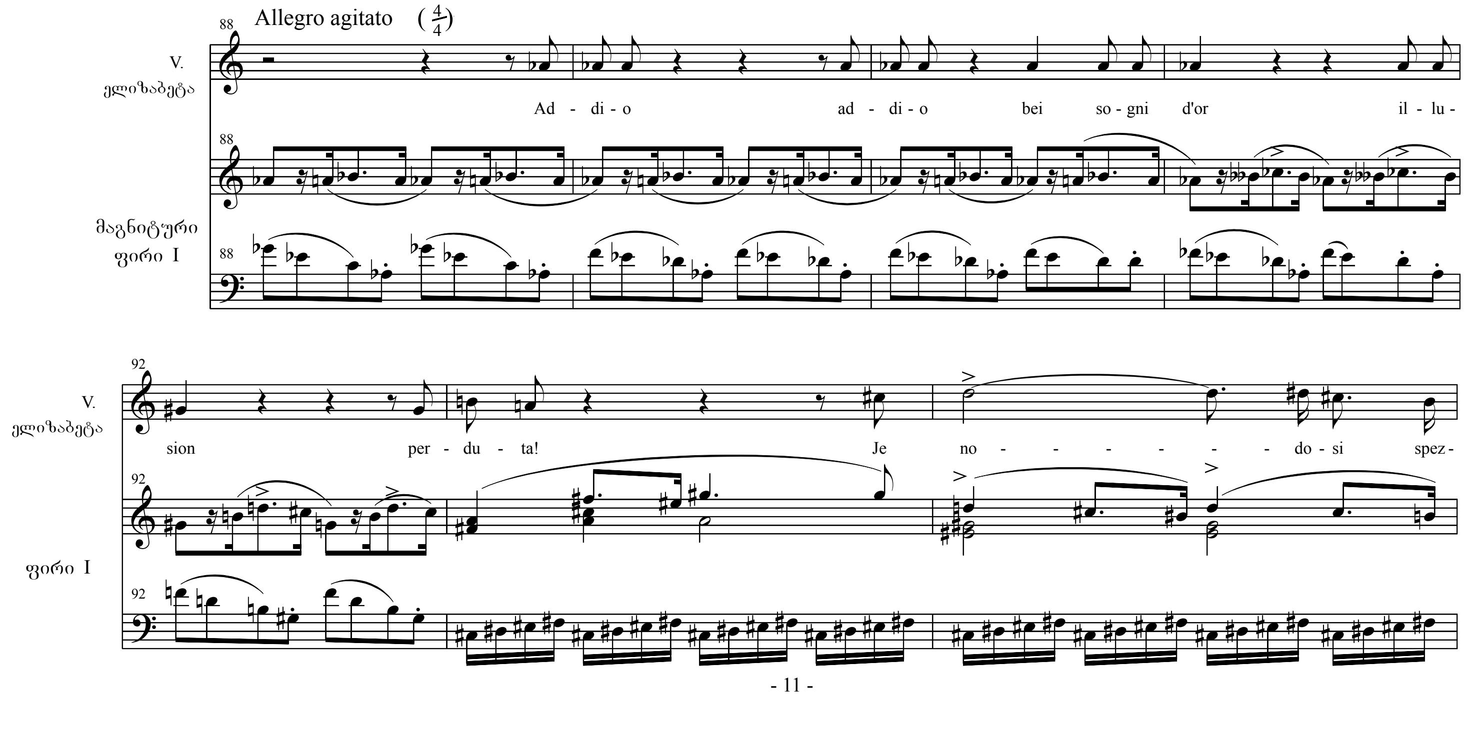

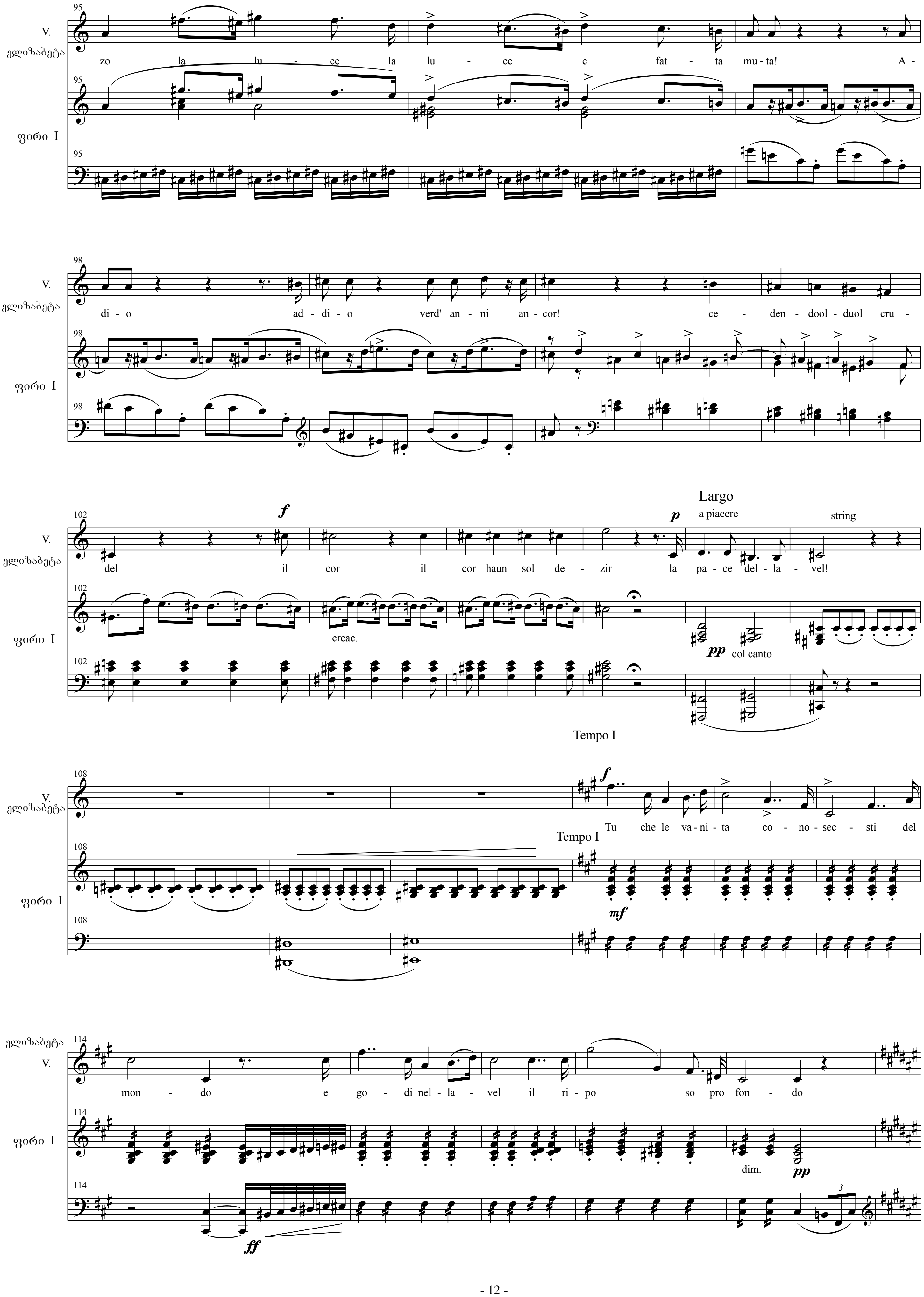
V.
ელიზაბეტა
ფირი I
zo la lu - ce la lu - ce e fat - ta mu - ta! A -
di - o ad - di - o verd' an - ni an - cor! ce - den - dool - duol cru -
del il cor il cor haun sol de - zir la pa - ce del - la - vel!
Largo
a piacere
string
creac.
col canto
Tempo I
Tu che le va - ni - ta co - no - sec - sti del
mon - do e go - di nel - la - vel il ri - po so pro fon - do
dim.

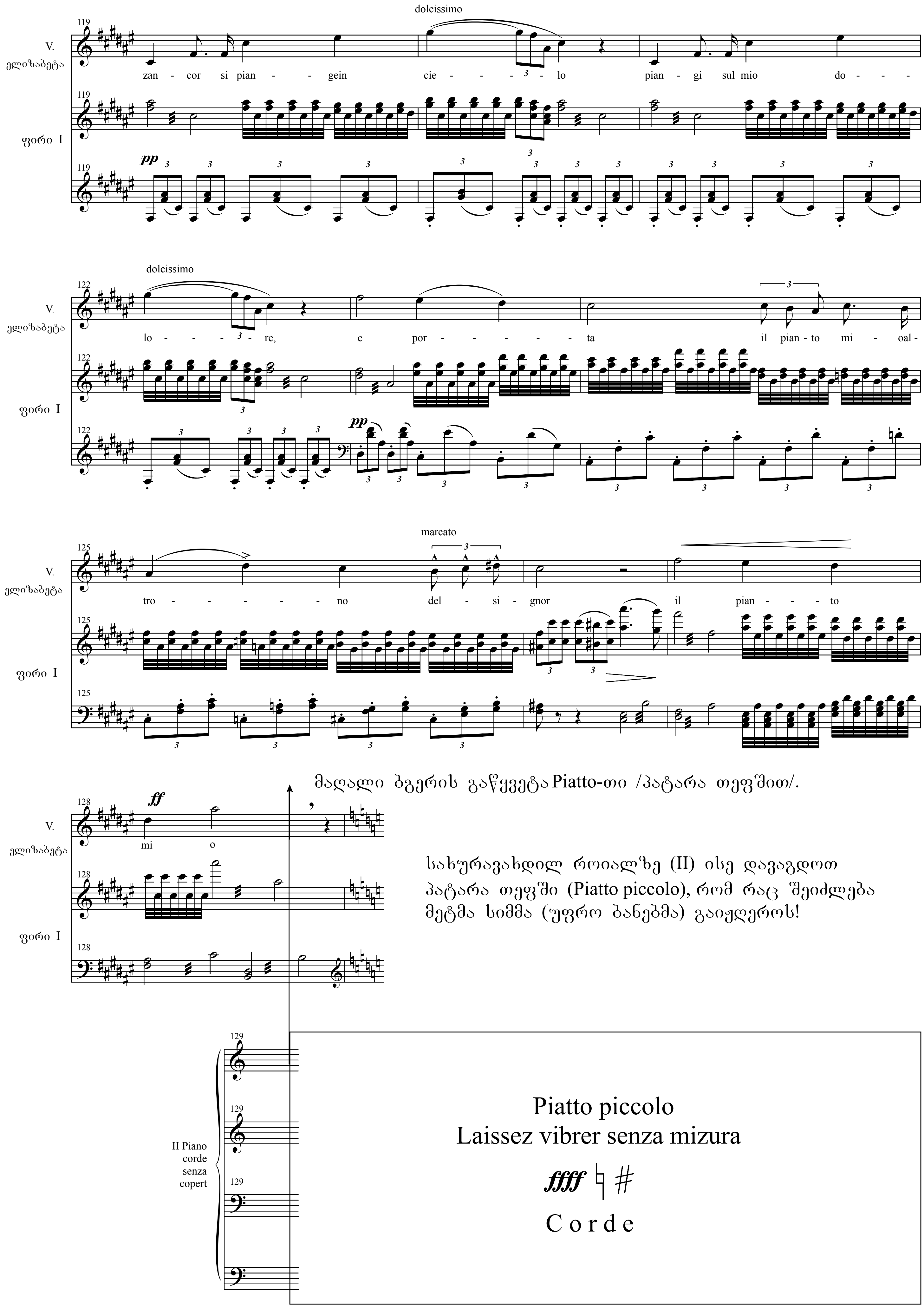
dolcissimo
V.
ელიზაბეტა
zan - cor si pian - - gein cie - - - - lo pian - gi sul mio do - - -
ფირი I
pp
lo - - - - re, e por - - - - - - - ta il pian - to mi - oal -
marcato
tro - - - - - - no del - si - gnor il pian - - - to
mi o
ff
მაღალი ბგერის გაწყვეტა Piatto-თი /პატარა თეფშით/.
სახურავახდილ როიალზე (II) ისე დავაგდოთ
პატარა თეფში (Piatto piccolo), რომ რაც შეიძლება
მეტმა სიმმა (უფრო ბანებმა) გაიჟღეროს!
II Piano
corde
senza
copert
Piatto piccolo
Laissez vibrer senza mizura
ffff ♮ ♯
C o r d e

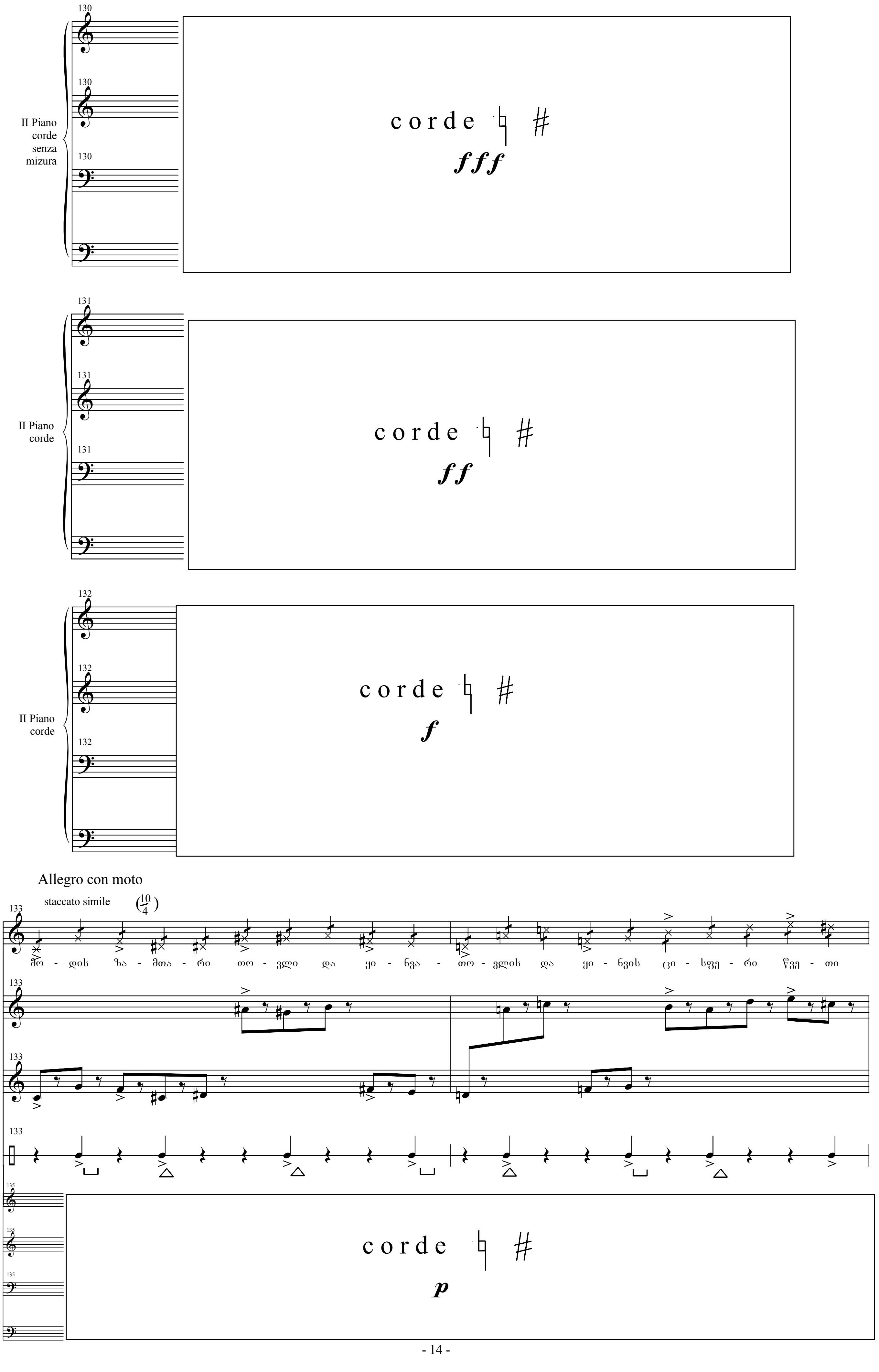
130
II Piano
corde
senza
mizura
corde ♮ ♯
fff
131
II Piano
corde
corde ♮ ♯
ff
132
II Piano
corde
corde ♮ ♯
f
Allegro con moto
staccato simile
133
V.
მო - დის ზა - მთა - რი თო - ვლი და ყი - ნვა - თო - ვლის და ყი - ნვის ცი - სფე - რი წვე - თი
I Piano
tasto
C.a P.
135
II Piano
corde
corde ♮ ♯
p

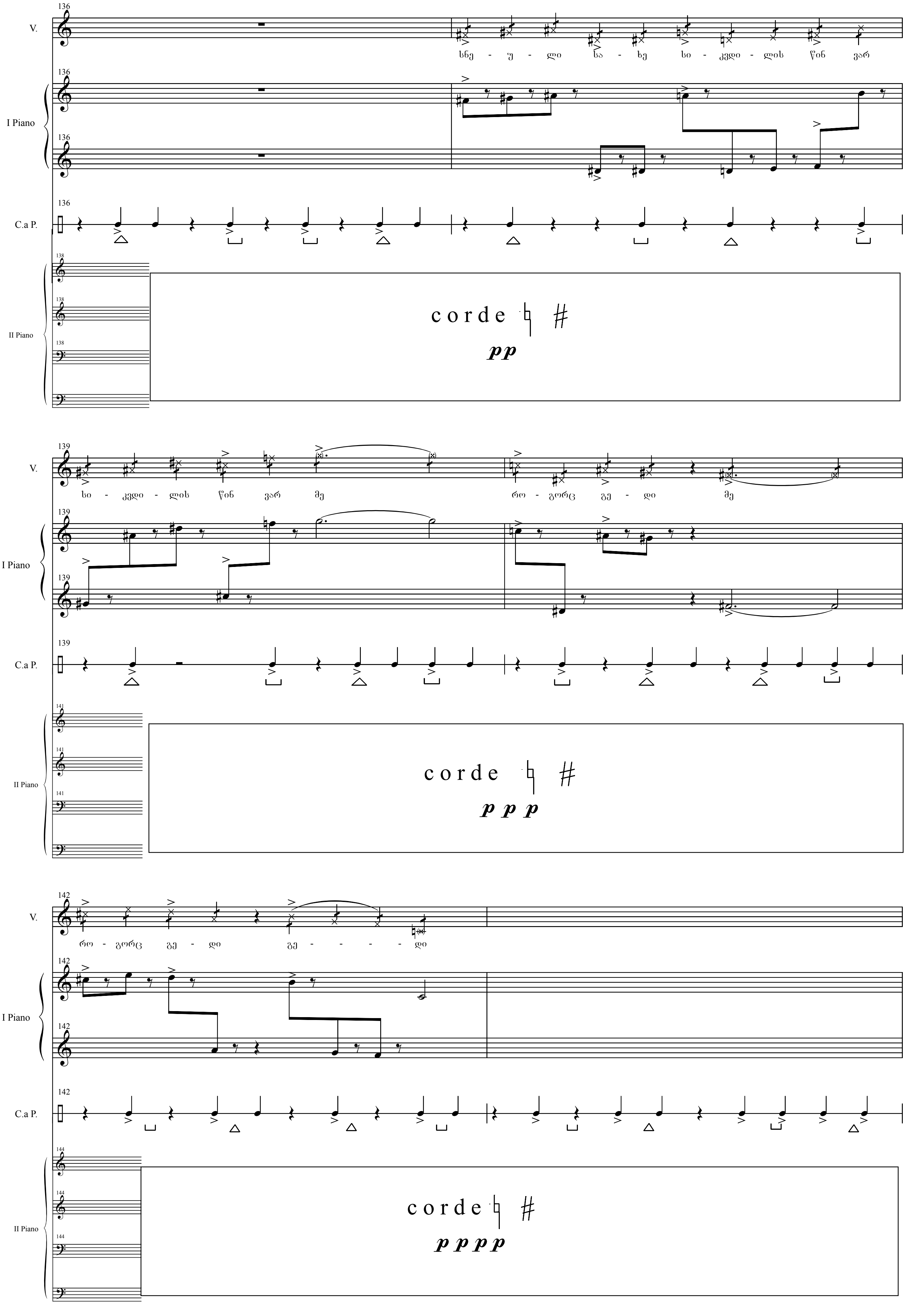
136
V.
I Piano
C.a P.
სნე - უ - ლი ნა - ხე სი - კვდი - ლის წინ ვარ
138
II Piano
corde ♮ #
pp
139
სი - კვდი - ლის წინ ვარ მე რო - გორც გე - დი მე
141
corde ♮ #
ppp
142
რო - გორც გე - დი გე - - - - - დი
144
corde ♮ #
pppp

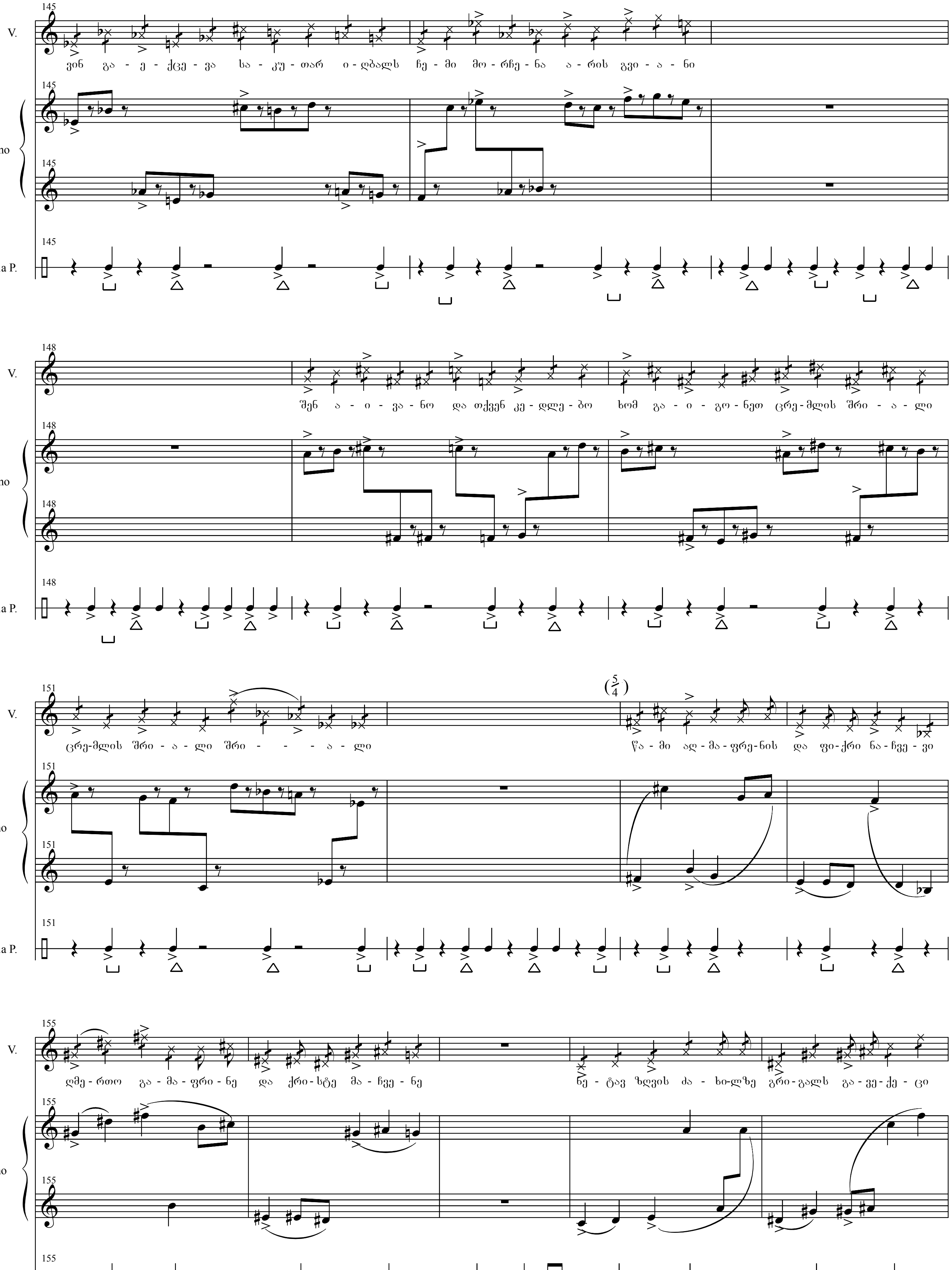
145
V.
ვინ გა - ე - ქცე - ვა სა - კუ - თარ ი - ღბალს ჩე - მი მო - რჩე - ნა ა - რის გვი - ა - ნი
I Piano
C.a P.
148
შენ ა - ი - ვა - ნო და თქვენ კე - დლე - ბო ხომ გა - ი - გო - ნეთ ცრე - მლის შრი - ა - ლი
151
(5/4)
ცრე-მლის შრი - ა - ლი შრი - - - - ა - ლი
წა - მი აღ - მა - ფრე - ნის და ფი-ქრი ნა - ჩვე - ვი
155
ღმე - რთო გა - მა - ფრი - ნე და ქრი - სტე მა - ჩვე - ნე
ნე - ტავ ზღვის ძა - ხი-ლზე გრი - გალს გა - ვე - ქე - ცი

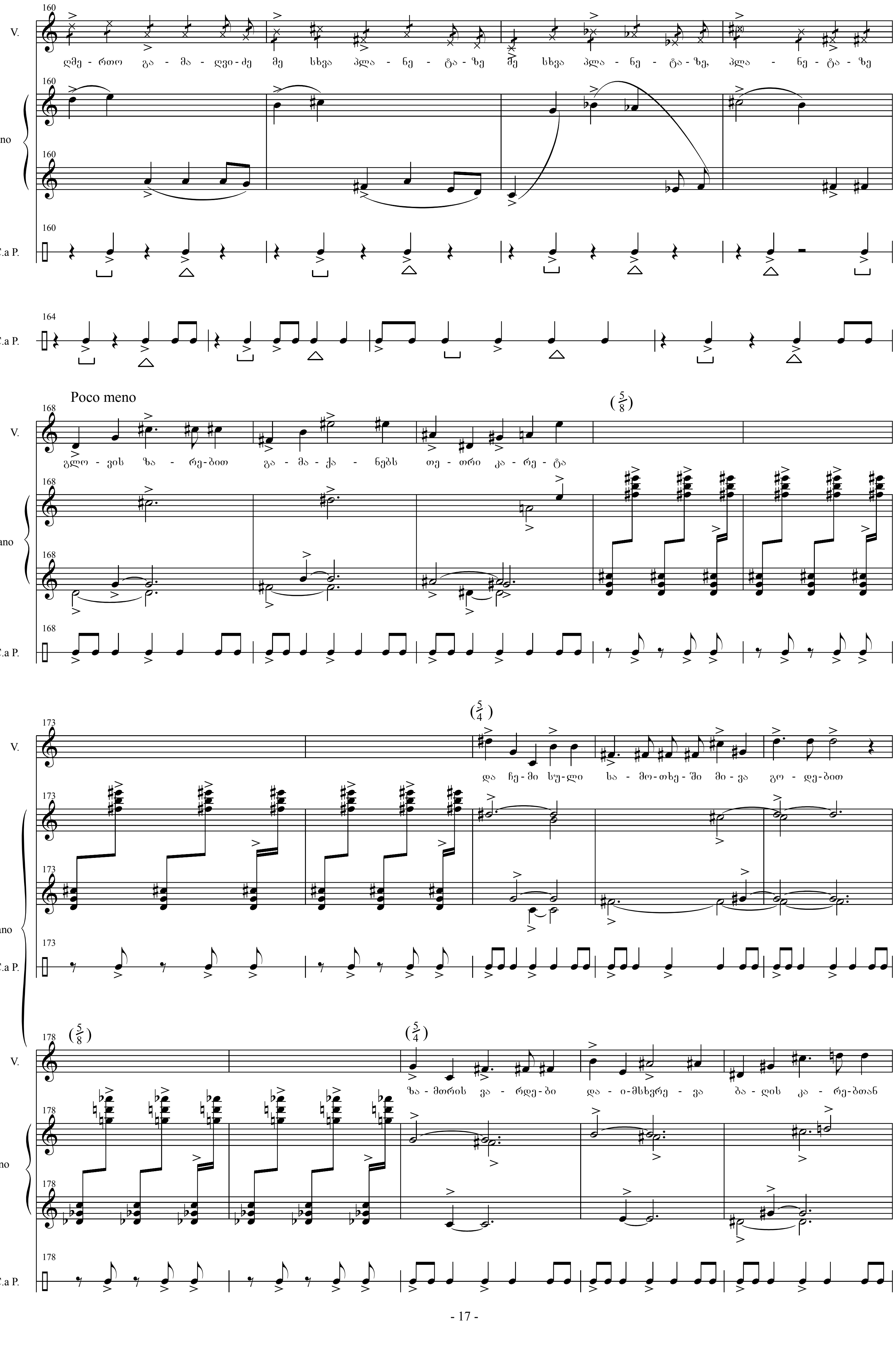
V.
I Piano
C.a P.
ღმე - რთო გა - მა - ღვი - ძე მე სხვა პლა - ნე - ტა - ზე შე სხვა პლა - ნე - ტა - ზე, პლა - ნე - ტა - ზე
Poco meno
გლო - ვის ზა - რე - ბით გა - მა - ქა - ნებს თე - თრი კა - რე - ტა
Piano
და ჩე - მი სუ - ლი სა - მო - თხე - ში მი - ვა გო - დე - ბით
ზა - მთრის ვა - რდე - ბი და - ი - მსხვრე - ვა ბა - ლის კა - რე - ბთან

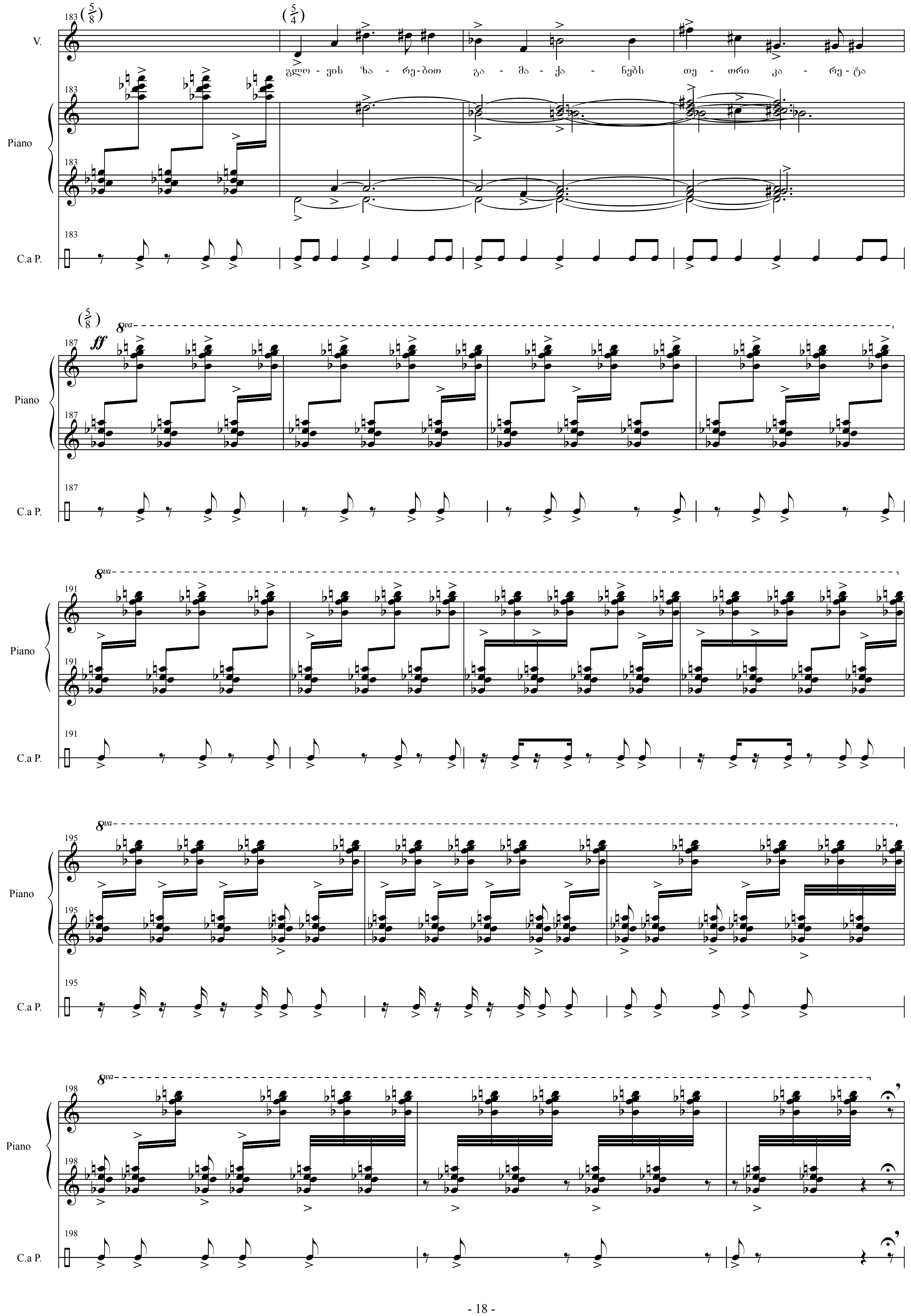
V.
გლო - ვის ზა - რე-ბით გა - მა - ქა - ნებს თე - თრი კა - რე - ტა
Piano
C.a P.
ff
8va

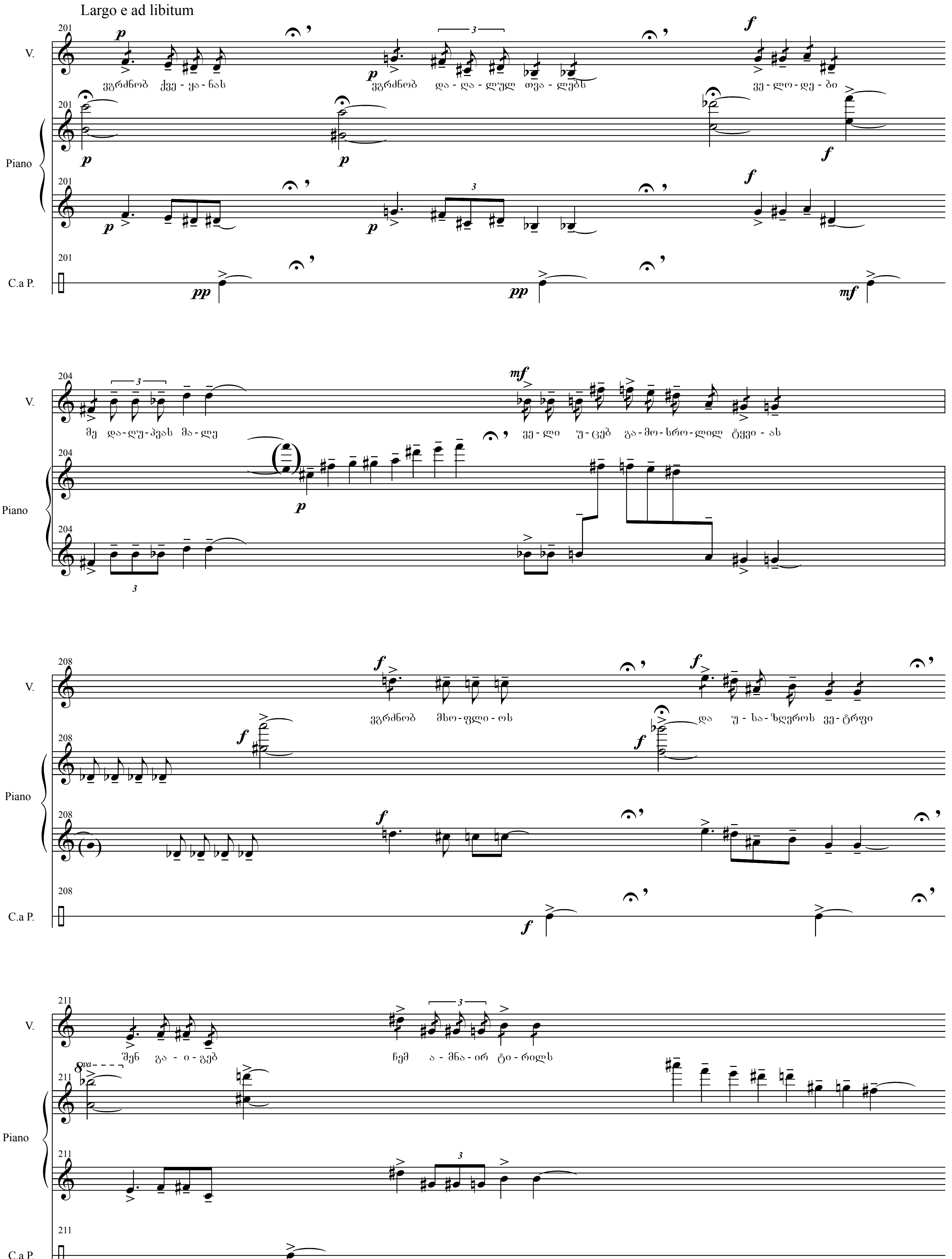
Largo e ad libitum
V.
Piano
C.a P.
ვგრძნობ ქვე - ყა - ნას
ვგრძნობ და - და - ლულ თვა - ლებს
ვე - ლო - დე - ბი
მე და-დუ-პვას მა - ლე
ვე - ლი უ - ცებ გა - მო - სრო - ლილ ტყვი - ას
ვგრძნობ მსო - ფლი - ოს
და უ - სა - ზღვროს ვე - ტრფი
შენ გა - ი - გებ
ჩემ ა - მნა - ირ ტი - რილს

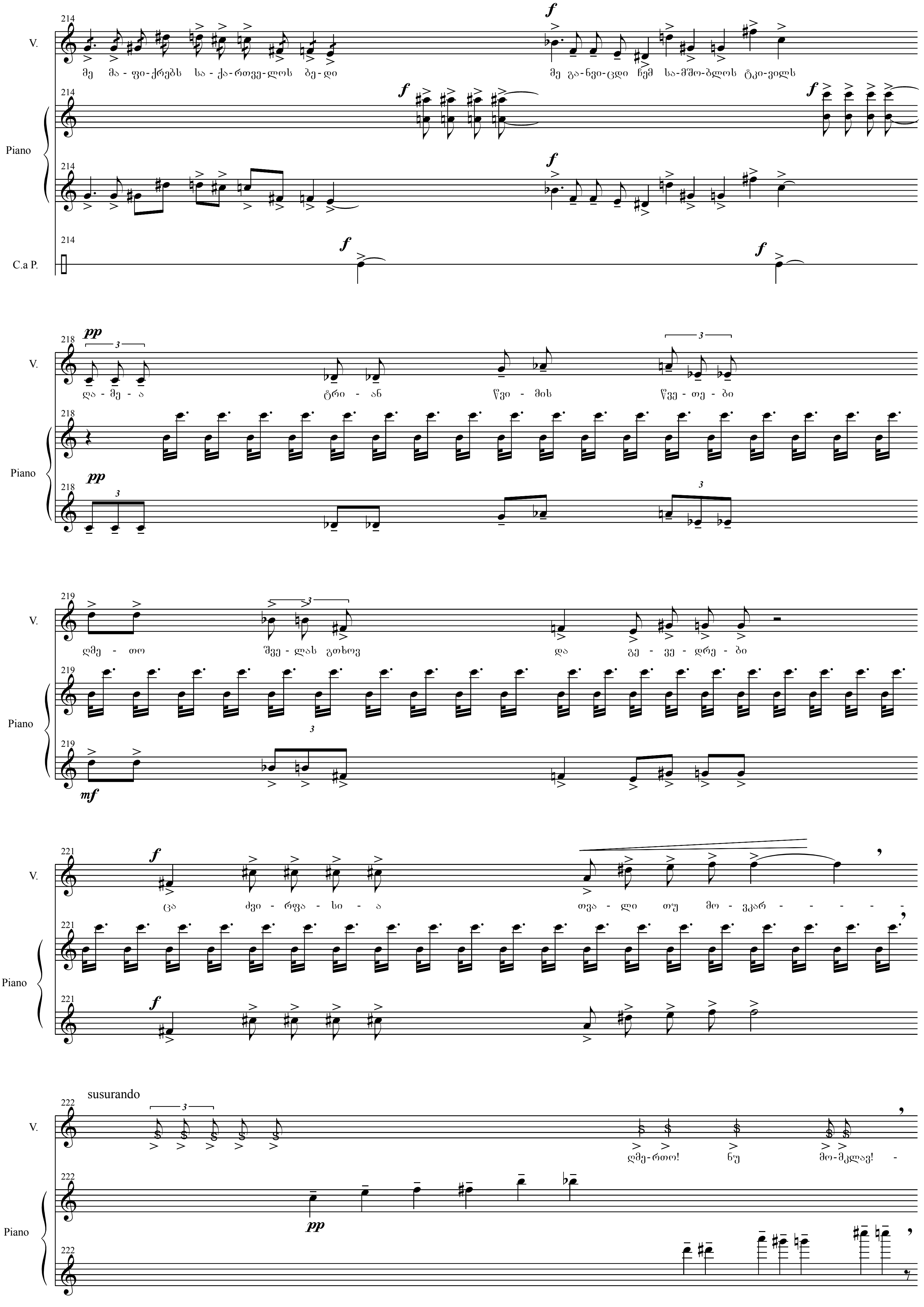
214
V.
მე მა - ფი - ქრებს სა - ქა - რთვე - ლოს ბე - დი
მე გა - ნვი - ცდი ჩემ სა - მშო - ბლოს ტკი - ვილს
Piano
C.a P.
218
ღა - მე - ა
ტრი - ან
წვი - მის
წვე - თე - ბი
219
ღმე - თო
შვე - ლას გთხოვ
და
გე - ვე - დრე - ბი
221
ცა
ძვი - რფა - სი - ა
თვა - ლი
თუ
მო - ვკარ - - - - -
susurando
222
ღმე - როთ!
ნუ
მო - მკლავ! -

Epiloge

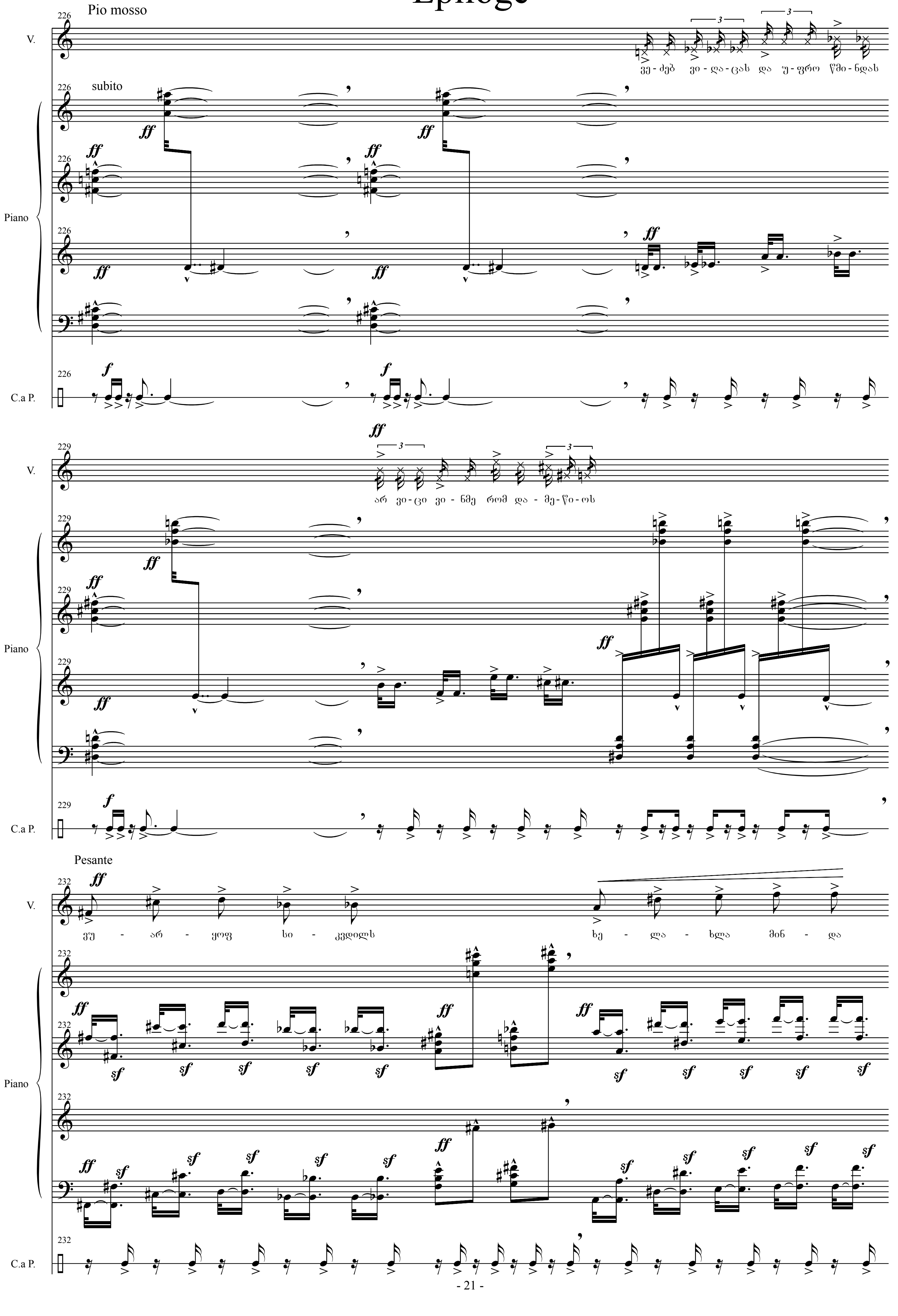
Pio mosso
subito
Pesante
V.
Piano
C.a P.
ვე - ძებ ვი - ღა - ცას და უ - ფრო წმი - ნდას
არ ვი - ცი ვი - ნმე რომ და - მე - წი - ოს
ვუ - არ - ყოფ სი - კვდილს
ხე - ლა - ხლა მინ - და

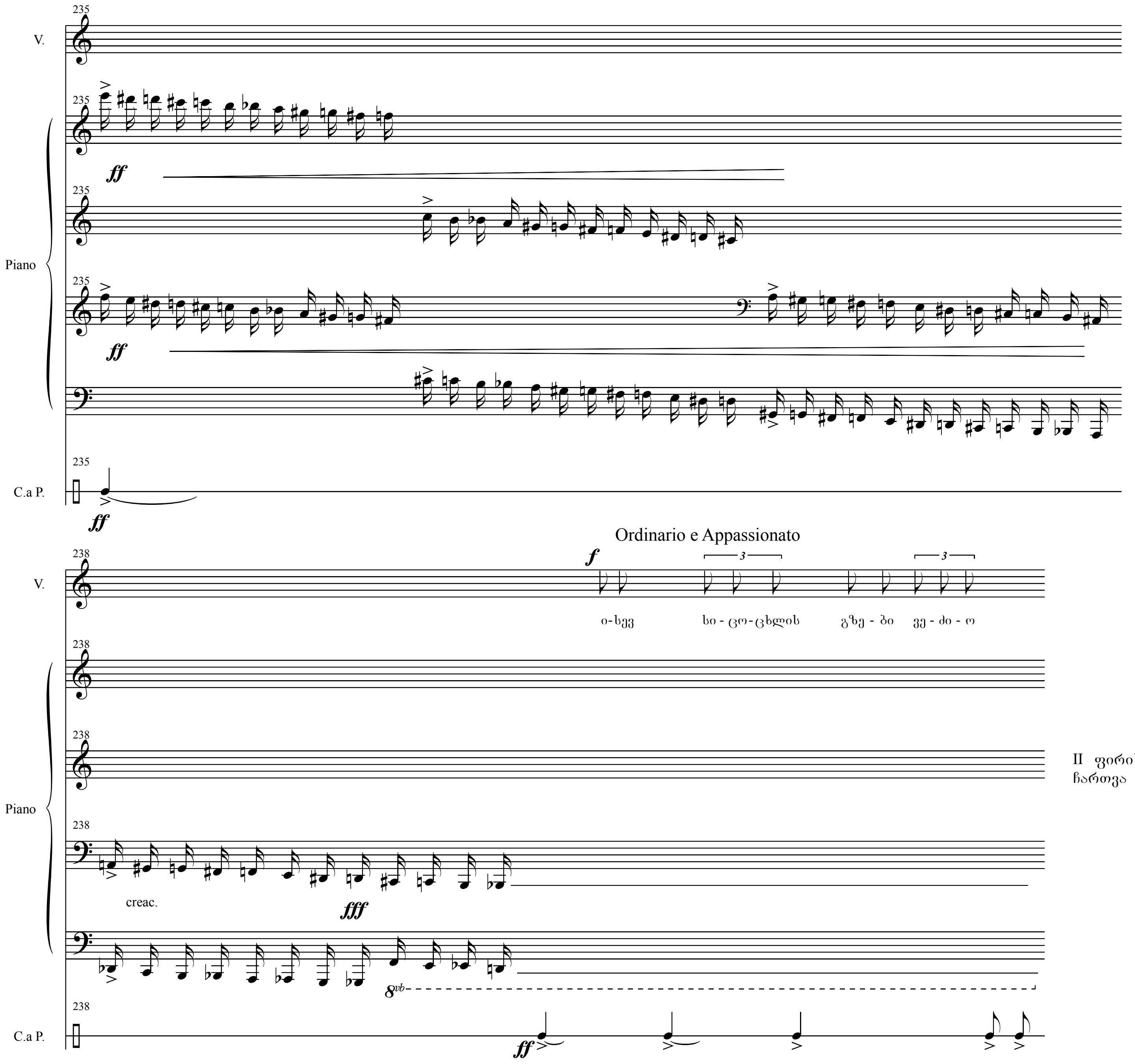

II ფირის ჩართვა

აქ ჩაერთვება მაგნიტური ფირი რიტმული და მხიარული პოპ ან როკ მუსიკით.

II ფირი Bande

Bande Magnetique

აქ II ფირს დაემატება III ფირი ბარიტონის მიერ წაკითხული ტექსტით.

II ფირი Bande

Bande Magnetique

III ფირი Bande

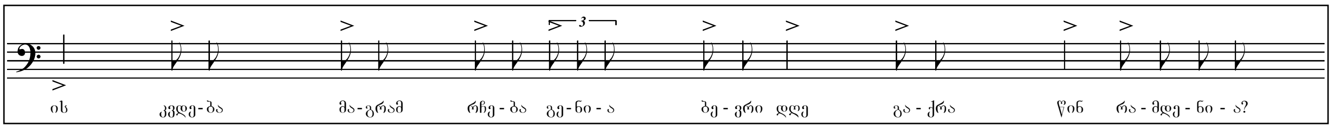

II ფირი Bande

Bande Magnetique

M O R E N D O
Fin